

Łódź, 28 września 2022r.

WUOZ-ZRR.5140.228.2022.WR

ZAWIADOMIENIE

Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków, działając na podstawie art. 22 ust 2 i 24 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. „O ochronie zabytków i opiece nad zabytkami” (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 840) oraz zgodnie z § 15 ust. 1 i 5 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z 26 maja 2011 r., w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (tj. Dz.U. z 2021r. poz.56), zawiadamia o zamiarze włączenia do wojewódzkiej ewidencji zabytków, karty ewidencyjnej zabytku nieruchomego, niewpisanego do rejestru zabytków, sporządzonej dla „Kaplicy pw. Św. Andrzeja Boboli wraz z ogrodzeniem (dawny kościół ewangelicki w Gieskach)” zlokalizowanych na działce nr. ew. 110 obręb Gieski, w miejscowości Gieski, gm. Rozprza, pow. piotrkowski (opr. Wojciech Rydzek WUOZ w Łodzi, wrzesień 2022r.).

Przedmiotowy obiekt został wzniesiony przez osadników niemieckich najprawdopodobniej w 1911 roku, pełnił on funkcję kościoła ewangelickiego podlegającego parafii ewangelicko – augsburskiej w Piotrkowie Trybunalskim. W 1945 roku został oddany we władanie kościoła katolickiego - w chwili obecnej obiekt jest w użytkowaniu parafii rzymsko-katolickiej w Niechcicach, pełniąc funkcję kaplicy. Obiekt stanowi cenny w skali regiony zabytek sakralny - cechuje go wysoki stopień autentyzmu oraz brak znaczących przekształceń.

Przedmiotowy kościół jest jednonawowy, założony na rzucie prostokąta z przylegającymi od północy trójbocznie zamkniętym prezbiterium i niewielką zakrystią oraz od frontu niedużą kruchtą. Korpus nawowy przykryty jest dachem dwuspadowym pokrytym oryginalną historyczną dachówką ceramiczną (prod. Leon Bojańczyk Włocławek), w obrębie prezbiterium oraz zakrystii występują dachy wielospadowe pokryte blachą. Obiekt został wzniesiony z kamienia oraz cegły pełnej ceramicznej. Ściany zewnętrzne korpusu głównego oraz prezbiterium wykonane są z kamienia, natomiast detale architektoniczne wykonano z cegły – ceglane obramienia okien i otworów drzwiowych, przypory zewnętrzne, naroża elewacji oraz cokół i gzyms wieńczący. Kruchta oraz zakrystia wzniesione zostały z cegły pełnej ceramicznej. Wszystkie elewacje kościoła są nietynkowane. Od frontu do kruchty kościoła prowadzą drzwi wejściowe (drzwi 2-dzielne konstrukcji ramowo-płycinowej zamknięte łukiem odcinkowym). Nad drzwiami zlokalizowany jest ceglany portal zamknięty ostrołukowo z okulusem doświetlającym kruchtę. Elewacja kruchty zamknięta jest trójkątną ścianą szczytową zwieńczoną trzema ceglanymi sterczynkami (dwoma bocznymi i jedną szczytową wieńczącą metalowy krzyż). Kruchtę przykrywa dwuspadowy mały daszek przykryty blachą. Ponad kruchtą fasadę kościoła zdobi kompozycja trzech wysokich prostokątnych okien zamkniętych ostrołukowo (doświetlających chór) wkomponowanych w jedną dużą oprawę ceglana. Fasadę kościoła zamyka trójkątna ściana szczytowa zwieńczona niedużą wieżą o kwadratowym przekroju przykrytą blaszanym strzelistym hełmem zwieńczona krzyżem. Elewacje boczne kościoła posiadają po cztery osie, które wyznaczone są rzędami okien – od wschodu 4 okna zamknięte ostrołukowo, od zachodu 3 okna o analogicznym kształcie oraz okulus).

Wnętrza kościoła zachowane zostały bez większych przekształceń – zachowały się oryginalne posadzki lastriko z motywami dekoracyjnymi w formie gwiazd, schody, stolarka okienna i drzwiowa, chór oraz drewniana więźba dachowa – więźba półotwarta z pułapem trapezowym (o profilowanych elementach konstrukcyjnych). Kościół otoczony jest murem murywanym ogrodzeniem wzniesionym z kamienia oraz cegły ceramicznej podobnie jak ściany kościoła.

Całość stanowi cenny zarówno pod względem historycznym, jak i architektonicznym przykład architektury sakralnej regionu oraz jest materialnym świadectwem czasów osadnictwa niemieckiego, które występowało na tym terenie w okresie XIX i pocz. XX wieku.

ŁÓDZKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

Aleksandra Stępień

Otrzymuje:

1. Parafia Rzymsko-Katolicka
Św. Teresy od Dzieciątka Jezus w Niechcicach
97-341, Niechcice 54

2. a/a

Do wiadomości:

1. Wójt Gminy Rozprza
Aleja 900-lecia 3
97-340 Rozprza
2. Teresa Sikorska

Sprawę prowadzi: Wojciech Rydzek, inspektor ochrony zabytków, nr tel.: 42/ 635 80 06

Naczelnik Wojewódzkiego Konservatora Zabytków
Ruchomych i Rzeźbiarskich

Ewa Kozotup

INSPEKTOR
Wojciech Rydzek